

Ministerstwo Spraw Wojskowych
NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.

(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr. 12569 /II. Inf. I. F.

8623 J2
Warszawa, dn. 26. IV 1922 r.

Do

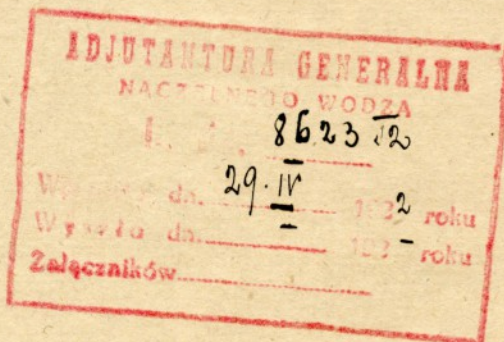
Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

W. T.owski

m a j o r

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

106

-1-

Komunikat prasowy z Rygi

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

z dn. 24.IV.22 r.

R Moskwa. Na posiedzeniu centralnego komitetu partji komunistycznej omawiano sprawę umowy sowiecko-niemieckiej zawartej w Genui. Zinowjew dający wyjaśnienia w tej kwestji oświadczył, iż zawarcie umowy z Niemcami jest dla Rosji sowieckiej szczególnie ważne obecnie, gdy Rosja musi się liczyć z ~~możliwością~~ możliwością napaści Polski lub Rumunji. Porozumienie sowiecko-niemieckie zmusi zdaniem Zinowjewa oba te państwa do zmiany kursu swojej polityki względem Rosji.

R W prasie pojawiła się wiadomość, iż Trocki na posiedzeniu ispołkomu w dniu 5 maja wystąpić ma z projektem redukcji armji czerwonej w tym jednak tylko wypadku, o ile konferencja genuńska będzie miała przebieg pomyślny dla sowietów.

Raus Ryga. Pisma ryskie donoszą, że konferencja warszawska stała się znów głównym punktem sporów politycznych Finlandji. Sprawa ta łączy się ze stałą dążnością konserwatystów szwreckich i socjał demokratów do obalenia ministra spraw zagranicznych Cholstiego. Nadto w Finlandji zbliżają się wybory do parlamentu i każde zdarzenie polityczne staje się już orężem dla agitacji przedwyborczej. Pierwotnie ^{wydało} ~~szło się~~ się, iż rząd finlandzki będzie mógł odpowiedzieć na interpelację wniesioną w sprawie uchwał warszawskich dopiero po powrocie prezydenta ministrów Wennoli z Genui. Obecnie jednak zarówno lewica jak i prawica podtrzymują nagłość interpelacji i żąda odpowiedzi jaknajrychlej.

W sobotę zapadł wyrok w sprawie Putraina Szwajcara w gmachu konstytuanty oskarżonego o podpalenie tejże w jesieni ubiegłego roku. Putrain z poglądów komunista skazany został na 15 lat więzienia. Miał on styczność z osławionym ex-dyktatorem bolszewickim na Łotwie Sztuczkonem oraz z byłym posłem Haneckim.

Giełda: funt. 1127-1147, dol. 253 $\frac{3}{4}$, fr. 73-78, fińsk. 478-488, polsk. 8.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

107

Ministerstwo Spraw Wojskowych
NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr 12526 /II. Inf. I F.

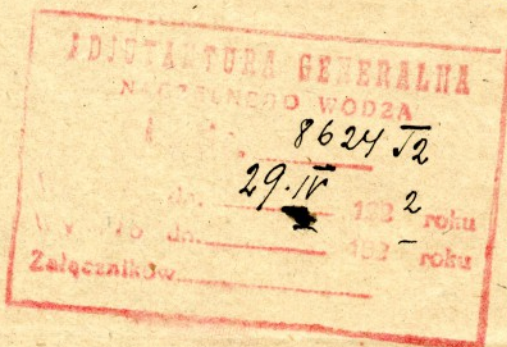
Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

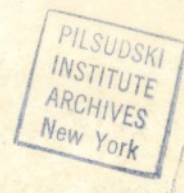
major

- 1 -

Komunikat prasowy

z dn. 22. IV. 22 r.

RIGA

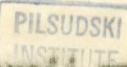
Pisma Łotewskie donoszą, że niema szans, aby umowa zawarta przez rząd Łotewski z Watykanem ratyfikowana została przez konstytuante. Większość stronnictw żąda w konkordacie zbyt ~~mało~~ wielkich zmian, które dla Watykanu są nie do przyjęcia.

W początku maja odwiedzą port ryski dwa krążowniki francuskie "L'ancree" i "Oise". Przewidywane jest ich przyjęcie uroczyste.

Rewał. Policja estońska aresztowała szereg urzędników misji handlowej bolszewickiej w Rewlu i dokonała rewizji w mieszkaniu zarządzającego konsulem sowieckim. Pozostaje to w związku z aresztowaniem w Moskwie kilku pracowników przedstawicielstwa estońskiego.

Kowno. Z powodu odrzucenia w drugim czytaniu konstytucji wypowiada się na łamach "Jüdische Stimme" dotychczasowy minister żydowski Sokowiejczyk. Twierdzi on, że Litwa nie może nie cofnąć już w stosunku do żydów z tego, do czego zobowiązała się w swoim czasie nota zwrócona do Ligi Narodów. W nocy tej dotyczącej się praw mniejszości stwierdzonoż też istnienie ministerjum do spraw żydowskich. Było to uczynione, jak mówi Sokowiejczyk przede wszystkim dla odparcia oskarżeń Warszawy pomawiających Litwę o zły stosunek do mniejszości. Sokowiejczyk spodziewa się, iż przy trzecim czytaniu projektu konstytucji ministerstwo dla żydów zostanie przywrócone Tymczasem podała się do dymisji..., ale dymisję jego nie przyjęto.

Moskwa. Bolszewicki komisarz sprawiedliwości Kurskij w wydanym przez siebie interview oświadcza, że zobowiązanie się komunistów rosyjskich na zjeździe berlińskim, iż do będących pod sądem eserów nie będzie zastosowywana kara śmierci nie może kępować trybunału rewolucyjnego. Może być

npwa najwyżej o ulaskawieniu tych,którychby skazał.

Jak się obecnie wyjaśnia konkordat Łotwy z Watykanem ma także szansę na ratyfikowanie przez konstytuantę,ponieważ ma być miękki charakter zasadniczy,zapewne cały konkordat projekt konkordatu zostanie wycofany.

Giełda ryska 23.IV.:funt.sz.1127-1147,dol.253 ~~154~~ i $\frac{3}{4}$,franki 23%-24%,
mk.niem.90-95,mk.est.73-78,mk.fińsk.473-488,polskie - 8.

Giełda rewelska 20.IV.:funt.sz.1485,dol.336,fr.31-30,mk.niem.113,mk.fińsk.
627 $\frac{1}{2}$,rub.łot.130.

8629 J2

Ministerstwo Spraw Wojskowych
NACZELNE DOWÓDZTWO W.X.P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53.....2.V.....1922 r.

Oddział II informacyjny

Nr.....12994./II Inf.I.F.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komuni-
kat prasowy z Rygi.

~ Szefa Wydziału Organizacyjnego

Jeliszewicz
major

ADJUTANTURA GENERALNA	
NACZELNEGO WÓDZA	
L. D. 8629 J2	
Wysłano dn. 6.V	1922 roku
Wysłano dn. 10.V	1922 roku
Załączników.....	

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 28. IV. 22 r.

RYGA

Do pism ryskich donoszą, że niemiecki minister spraw zagranicznych Rathenau po zamknięciu konferencji genueńskiej udaje się do Moskwy, dla dalszych pertraktacji wynikających z oddzielnej umowy niemiecko-sowieckiej.

Do Rygi przybył kierownik wydziału bałtyckiego niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych von Blücher. Objedża on Łotwę i Estonję, aby zapoznać się ze stosunkami miejscowymi.

1 maja otwarte zostaną stałe kursy aeroplanów pomiędzy Rygą i Gdańskiem. Podróż z Gdańska do Rygi kosztuje 2900 mk. niem. Przelet z Gdańska do Rygi ma trwać około 5 godzin. Komunikacja trzy razy tygodniowo.

3 maja rozpocznie się w Moskwie konferencja kolejowa przedstawicieli Rosji sowieckiej i Łotwy. Konferencja ta pozostaje w związku z konferencją kowieńską i miała się odbyć w Rydze. Do Moskwy przeniesiona została na żądanie Dzierżyńskiego. Trwać ma około dwóch tygodni.

Przedstawicielstwo sowieckie pertraktuje z rządem łotewskim co do wymiany ~~zakupionych~~ zakładników łotyszów na komunistów aresztowanych na Łotwie. W ostatnich czasach zażądane wydania na zasadzie wymiany kilku tutejszych wybitnych przestępców politycznych. Łotysze odmówili. Wówczas w Rosji sowieckiej, ażeby oprzeć swe żądania ~~zakupionych~~ skazano na śmierć 5 uwięzionych obywateli łotewskich.

Helsingfors. Na świeżo odbytem kongresie fińskiej partji konserwatywnej wypowiedziano wotum nieufności względem obecnego rządu centrowego, bowiem ten poszedł, jakoby zbyt na lewo. Partja konserwatywno-koalicyjna nie zgadza się na amnestję dla przestępców politycznych.

W Berlinie podpisana została fińsko-niemiecka umowa handlowa przewidująca: uregulowanie kwestji dotyczących się komunikacji i handlu i stosunków konsularnych.

Rewel. Estońska agencja urzędowa komunikuje, że w Tyflisie belstewicy uwięzili przedstawiciela dyplomatycznego Estonji Paula wraz z całym personelem poselstwa.

Komunikat z dn. 29. IV. 22 r.

Komunikat prasowy

z dn. 29.IV.22 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Ryga

Na skutek żądania nadesłanego przez letewskiego ministra skarbu z Genui rząd letewski zestawiając odpowiednie dane doszedł do przekonania że dla odbudowy życia ekonomicznego Letwy niezbędne jest uzyskanie zagranicą kredytu w wysokości 16 i pół miliardów rubli letewskich. Z tego kwoty 5 miliardów na potrzeby przemysłu, 1 i pół miljarda dla organizacji rolnictwa i dziesięć miliardów na uregulowanie i utylizację Dźwiny.

Przy ostatnich aresztach i rewizjach dokonanych u komunistów w Rydze okazało się, iż bolszewicy organizując coraz dalej idącą agitację przygotowywali się do zużytkowania szeregiego dla propagandy swej na Letwie wybrorów gminnych, podczas których zamierzone było: 1) planowe budzenie wrzenia pośród włościan na tle niedostatecznych jakoby dotychczas skutków reformy agrarnej.

Helsingfors. Parlament fiński przyjął nowe prawo o języku państwowym. Urzędnicy w okręgach z przeważającą ludnością szwedzką będą obowiązani nie tylko mówić w obu państwowych językach, ale także umieć pisać po szwedzku. W miejscowościach gdzie szwedzi są w mniejszości, będzie wystarczała dla urzędników znajomość porozumiewania się po szwedzku w rozmowie.

Na Letwie Święte robotnicze 1 maja wypada w ten sam dzień co letewskie Święto narodu (rocznica zwołania konstytuancy). Oczekiwane są bardzo poważne demonstracje komunistyczne. Władze dekonowały przed 1 maja wielu aresztowań.

"Siedźnia" dowiaduje się z Moskwy jakoby rząd sowiecki przygotował na koniec konferencji genueńskiej jeszcze jedną niespodziankę. Ostatniego dnia obrad projektowane jest w Genui wystąpienie Litwinowa z sensacyjnymi rewelacjami odnoszącymi się do interwencji w Rosji sowieckiej, którą miały

przygotowywać Francja, Polska i Rumunia. Delegacja sowiecka ma jakoby ureczyście ujawnić wówczas konwencję wojskową zawartą z Niemcami. Temaczone jej powstanie wspólnym niebezpieczeństwem. Wreszcie przedstawiciele sowiektów zażądają rozpatrzenia memorandum o intrygach Francji, Polski i Rumunii, jakie złożyć mają zamiar przez przedstawicieli partii robotniczych wszystkich krajów.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Nadeszła tu wiadomość, że w maju udaje się do Berlina prezes W.C.I.K. Kalinin. Podróż jego jest w związku z umową rosyjsko-niemiecką.

Helsingfors. W sferach urzędowych stwierdzają, iż wskutek trudności technicznych projektowana ekonomiczna konferencja państw bałtyckich w Helsingforsie, która będzie się mogła odbyć nie wcześniej jak w lipcu. Do Helsingforsu przybył estoński minister spraw zagranicznych Piip dla narad z Helstin. Przyjazd ten pozostaje w związku ze sprawą ratyfikacji umowy warszawskiej i pozycji pewnych stronnictw. Pisma fińskie donoszą, że sowieci zwrócili się do Finlandji z żądaniem zlikwidowania tak zwanego rządu centralnego w Karelji wschodniej.

Ryga. Do pism ryskich donoszą z Petersburga, iż zawarta została umowa preliminarzowa z wielkim towarzystwem niemieckim, które się podjąć ma odbudowę Petersburga. Będzie ono wykończać niedobudowane domy, remontować tramwaje i urządzenia kanalizacyjne. Z otwarciem nawigacji przybędą z Niemiec materiały i inżynierowie.